

ŠESUPĖS IR JIESIOS INTAKAI

J. SENKUS

I. Vardų apžvalga kalbos mokslo požiūriu

Šešupė ir Jiesia įteka iš kairės pusės į Nemuną, pirmoji — netoli Ragaînės, antroji — ties Kaunu. Šešupės vaga eina daugiausia per kapsų ir zanavykų tarmių plotą, o Jiesia — per kapsus antruosius, dalį jų skirdama nuo vidurio aukštaičių.

Šešupės ir Jiesios, kaip ir kitų baseinų, intakų vardų tarpe pasitaiko nemažai tokų, kurie yra labai įdomūs kalbos mokslui. Nemaža dalis iš tų vardų yra gana seni — baltiškos ar net indoeuropietiškos kilmės. Iš įdomesnių ar senesnių Šešupės ir Jiesios baseinų upėvardžių paminėtini, pvz.: *Aistà, Gazdà, Jotijà, Járé, Keklýs, Kirsnà, Nóva, Orijà, Pentà, Pilvè, Sasnà, Sūduonià (Sūduõné), Šeimenà, Vilkaujà* ir kt. Prie tokų vardų priklauso ir Šešupė su *Jiesià*.

Aukščiau minėti ir panašūs kai kurie kiti upėvardžiai, īvairiai užrašyti, sutinkami ir senuose dokumentuose, mokslo darbuose, žodynuose ir kitur. Pavyzdžiu, Šešupės vardas randamas „Scriptores rerum Prussicarum“ III t., 189, 274 psl. užrašytas dvejopai, būtent: *Szeszupe* ir *Suppe*. 1422 m. Vytauto laiške rašoma: „*fluvium Schrevinta* (toliau ten rašoma *Schirwynta* — J. S.) intrat in *fluvium Schisschuppa*“¹. J. Sprogis „*XVI a. senovės žemaičių geografinio žodyno*“ 332 psl. rašo Šešupę ir nurodo iš upelio vardą Šetupę, kurio lizde vėl pakartoja vardą Šešupę². Pagal R. Smilteiną, inventoriuose Šešupė yra rašoma net keletropai, būtent: *Šešupa, Sesupa, Sesupa, Šešuv i Sesuv*. Remdamasis paskutinią formą, Smilteinas mano, kad seniau vietoje Šešupės turėjusi

¹ Э. А. Волтер, Списки населенных мест Сувалкской губернії, Санктпетербург, 1901, p. 4.

Siame straipsnyje senieji dokumentai tik šiek tiek panaudojami, taip pat tik šiek tiek paliečiami ir hidronimų senumo kriterijai. Daugiau tai stengsimės padaryti ateityje.

² Zr. И. Я. Спрогис, Географический словарь древней жемайтской земли XVI столетия, Вильна, 1888.

Kodėl Sprogis Šešupę deda viename lizde su Šétupe (*Šétupiu*) ir kuri čia yra Šešupė — kairysis ar dešinysis Nemuno intakas — neaišku.

būti *Šešuva³. Gaila, kad autorius nenurodo, kuriuose būtent inventoriuose dabartinis Šešupės vardas kitaip yra rašomas. Kyla įtarimas, ar Šmittleinas šios upės nesumaišo su kitu upių vardais, ir todėl pats aiškinimas, atrodo, nelabai patikimas.

Upévardžius, o ypač senuosius, neretai savo darbuose mini ir jais remiasi K. Būga. Jo démesj yra atkreipes ne vienas Šešupės ar Jiesios baseinų upévardis. Pavyzdžiu, jis taip rašo: „Lyginamuju metodu nau-dodamiesi kalbininkai, reikia manyti, suras visą eilę upių vardų, kurie teks pripažinti esant paveldėtais iš indoeuropiečių prokalbės. Tokiais vardais, man rodos, gali būti laikomi ...liet. Nova”⁴. Reikia pabrėžti, kad tokiais ypač senais baltiškais ar indoeuropietiškais vardais kalbininkų yra laikomi anksčiau minėti: Jūrė, Keklýs, Kirsnà, Orijà, Pentà, Siesartis, Šeimenà, Šešupé, Vilkaujà ir kt.⁵ Pavyzdžiu, Siesartiš šaknis gretinama su senovės indų *sisarti* „jis teka, bėga”⁶; *Kirsna* — su senovės prūsų žodžiu *kirsnan* „juodas”, *Sasnà* — su žodžiu *sasnus* arba *sasnas*, senovės prūsų kalboje reiškusiui „kiškì”⁷, o *Keklýs* pripažystamas kuršių kalbos pālaiku. Pastarasis vardas gali būti identiškas su šiaurės vakarų Žemaičių senosioms srities pavadinimu, šaltiniuose rašomu dvejopai: *Ceclis* ir *Cecklis*, kurio šaknis, manoma, yra *kek-* (plg. *kéké*, *kékulas* „gniutulas, gumulas”, *kek-tà* „būrys, minia, keké”) ir turi atitikmenų kitose indoeuropiečių kalbose⁸.

Kai kurie minimi upévardžiai yra bendrašakniai ir su kitais vardais. Pavyzdžiu, *Sūduonià* tikriausiai yra neatskirtinas nuo *Sūduvōs* vardo. Su Nòvos upės vardu, kaip žinome, yra susijęs *zanavykų* tarmės pavadinimas, o su *Jotijōs* upės vardu, gal būt, sietinas *jótvingių* (*jótvingų*) pavadinimas. K. Būga nurodo, kad *jótvingas* yra išvestinis žodis iš pagrindinio vardo (upévardžio) **Jotva*, o *Jótvos* upės vardas néra atskirtinas nuo upévardžio *Jotijà*⁹.

Yra žinoma, kad daugelis gyvenamujų vietų pavadinimų yra atsiradusiu iš upévardžių. Nemažai tokų pavadinimų yra atsiradusiu ir iš Šešupės ar Jiesios intakų vardų. Kad taip iš tikrujų yra, galime įsitikinti, palygine, pavyzdžiu, šiuos gyvenamujų vietų vardus su upévardžiais: a) priesaginius darinius: *Alksnénai* — *Alksnè*, *Gulbinai* ir *Gulbinìškiai* — *Gułbinas*, *Pilviškiai* — *Pilvē*, *Pentiškiai* — *Pentà*, *Sasnava* — *Sasnà*, *Vilkaviškis* — *Vilkaujà*; b) priešdėlinius, ypač gausius su priešdėliu *pa-*, vardus: *Pajevonys* — *Jevónis*, *Pajesys* — *Jiesià*, *Parausiai* — *Raūsvè*, *Pasūduonys* — *Sūduonià*, *Pašeimeniai* — *Šeimenà*; c) nuo upévardžių te-

³ Žr. R. Schmittlein, Etudes sur la nationalité des Aestii, t. 1, Toponymie lituanienne, Hofstetten (Bade), 1948, p. 114—115.

⁴ Žr. K. Būga, Upių vardų studijos ir aiscių bei slavėnų senovė, „Tauta ir žodis”, kn. I, Kaunas, 1923, p. 14.

⁵ Plg. K. Būga, min. darbas, p. 17 ir kt., R. Schmittlein, min. darbas, p. 101, 109, 112, 114, 125, 127 ir kt.

⁶ Plg. P. Skardžius, Lietuvių kalbos žodžių daryba, Vilnius, 1941, p. 24.

⁷ Plg. K. Būga, Lietuvių kalbos žodynai, sas. II, Kaunas, 1924, p. LXX ir LXXXIII.

⁸ Plg. K. Būga, Lietuvių įsikūrimas šių dienų Lietuvoje, „Tauta ir žodis”, kn. II, Kaunas, 1924, p. 12; V. Grinaveckis, Dėl kai kurių vietovardžių kilmės, „Lietuvių kalbotyros klausimai”, t. III, Vilnius, 1960, p. 322, 323.

⁹ Žr. K. Būga, Lietuvių kalbos žodynai, sas. II, p. LXXXVIII.

siskiriančius kamiengaliu ar niekuo nuo jų nesiskiriančius gyvenamujų vietų vardus: *Gazdaī* — *Gazdà*, *Járé* — *Járé*, *Krosnà* — *Krosnà*, *Šlavantà*, *Šlavančiaī* — *Šlavantà*, *Višakis* — *Višakis*¹⁰.

Darybos atžvilgiu didelė dalis Šešupės ir Jiesios baseinų upévardžių yra dvikamieniai. Kai kurie jų yra gana įdomūs, nors ir ne visada lengvai išaiškinami. Iš įdomesnių dvikamienių upévardžių paminėtini šie: *Aukspírta*, *Klùsgiris*, *Leimantas*, *Meñctrakis*, *Mergùtraké*, *Nóvaraistis*, *Sénshešupé*, *Suřmiškis* ir kt. Tarp jų pasitaiko ir labai keistų, pvz.: *Striuñgiaibrūzis*, *Struñbagalvė*.

Pasitaiko ir tokį upévardžių, kaip *Višakis*, kurie neįsigilinus kačkam gali atrodyti dvikamieniais. Todėl šiuo atveju reikalingas gilesnis analizavimas. *Višakj* K. Būga lygina su *Merštakiu* (Lielupės intaku ties Žeimeliu), *Smalakiu* ir *Várlakiu* (*Varlakýs „Betygalos apylinkés upelis“*); jis, pavyzdžiui, sako, kad „upės vardas *Smalakis* savo sudėtim nieko nesiskiria nuo Suvalkų žemės upévardžio *Višakis*¹¹ ir kad „*Várlakis* savo sudėtim niekuo nesiskiria nuo kitų upévardžių su galūne -*akis*¹². P. Skardžius sudedamają žodžio dalį -*akis* vadina išplėstine priesaga, kuria turi *Merštakis* ir *Višakis*¹³.

Bene daugiausia Šešupės ir Jiesios intakų vardų yra tokiai, kurių pirmieji sandai yra įvairių bendrinių žodžių ar (rečiau) asmenvardžių šaknys, o antrieji — *upé*, *upis* (*upys*), *upa*, *upelis* (*upélis*, *upaitis*), pvz.: *Akménupis* (*Akmenùpis*), *Báltupis*, *Bažtupé*, *Daínupis*, *Ēglupis*, *Gédupelis*, *Gédupis* (*Gedupýs*), *Girnupélis*, *Jötupis*, *Júodupé*, *Júodupelis*, *Kriokupýs*, *Kumpupáitis*, *Lankupà*, *Molupýs*, *Nénupé*, *Ožkupýs*, *Skriaūdupis*, *Šveñtupé*, *Viłkupis* (*Vilkupýs*) ir kt. Tokiai Šešupės ir Jiesios baseinų upévardžių yra apie 150. Daugiausia jų yra Zanavykų krašte. Vien tik Novos intakų tokiai vardai yra daugiau kaip 10. Paminėtini šie: *Alksnupis* (t. *Elksnupis*), *Béržupis*, *Burliōkupis*, *Kařčupis*, *Mōckupis*, *Poškupis*, *Rōgupis*, *Sparvìnupis*, *Šilupé*, *Tamōšupis*, *Vinkšnupýs*. Šios darybos upévardžių gausu ir kitose Lietuvos TSR teritorijos vietose. Iš šių dvikamienių Šešupės ir Jiesios intakų upévardžių kai kurie tuo pačiu vardu yra keli upeliai,

¹⁰ Plg. Ю. Б а л ь ч и к о н и с, Названия литовских населенных пунктов от названий рек и озер, „Lingua Posnaniensis“, t. 7, Poznan, 1959, p. 240—252.

Yra nemažai gyvenamujų vietų vardų, kuriuos su panašios šaknies upévardžiais reikia labai atsargiai gretinti, pavyzdžiu, Kazlų Rūdos rajono Ažuolų Būdos apylinkėje kaimo vardas *Peñtupiai* gali būti kiles ne iš *Pentōs*, pirma, kad tame rajone dabar nėra upelio, vadinamo *Pentà* (*Peñtos* yra tik Šakių rajone, nuo *Pentupių* apie 40 km), antra, *Pentupiai* gali būti fonetikos keliu atsiradę iš *Penkupių*, nes iš tikrujų toje apylinkėje yra arti vienės kito penki maži upeliai. Vis dėlto, toks aiškinimas yra panašus į liaudies etimologiją, ir reikia manyti, kad *Penkupiai* yra atsiradę kitaip: pavyzdžiui, vienas iš tų penkių mažų upelių galėjo būti vadinamas *Pentupe*, iš kurios galėjo atsirasti ir *Pentupiai*.

¹¹ Zr. K. Būga, Upių vardų studijos ir aisčių bei slavėnų senovė, „Tauta ir žodis“, kn. I, p. 37.

¹² Zr. K. Būga, ten pat, p. 43, be to, plg. p. 14.

¹³ Zr. P. Skardžius, Lietuvių kalbos žodžių daryba, p. 125.

pvz.: *Béržupis*, *Kiaūlupė*, *Rūdupis* yra po 3, *Júodupé*, *Mōckupis* — po 4, *Vilkupys* (*Vilkupys*) — 5¹⁴.

Šių sudurtinių vardų įdomesnis yra pirmasis démuo; be to, savotiškai įdomios yra ir antrojo démens variacijos¹⁵, o ypač démens *upa* (*Lankupà*) kamiengalis. Galima manyti, kad šie sudurtiniai upévardžiai néra labai seni, tikriau sakant, néra čia senas antrasis démuo. Kad taip iš tikrujų galėtų būti, bent iš dalies galima spręsti ir iš pradžioje minėtojo Šešupės pavyzdžio, kurio senoji forma, gal būt, yra buvusi Šešuva.

Upévardžių, sudarytų iš žodžių junginių, t. y. sudétinių upévardžių, yra palyginti nedaug — galéture nurodyti tik šiuos: *Barciū upēlis*, *Barsukýno upēlis*, *Mažoji Aukspìrta*, *Palaiciù upēlis*, *Paukštýniù upēlis*, *Strepelînës upēlis*. Tokie upévardžiai néra seni. Jų nedaugiausia yra ir kitose Lietuvos TSR vietose. Siek tiek daugiau Lietuvoje yra kilmininkinės darybos sudétinių ezerųvardų.

Sudétinių upévardžių, kurių pirmuoju sandu eina įvardžiuotinis būdvardis, galima nurodyti bemaž tik: *Mažoji Aukspìrta*.

Šešupės ar Jiesios intakų vardų tarpe nedaug téra priešdélétų. Aiškesni bei dažnesni priešdélinės darybos upévardžiai yra tik su priešdélisu *pa-*, pvz.: *Pabališkis*, *Pagraužys*, *Pāšiekštupis*. Su kitais priešdéliais, išskyrus vienintelius du vardus su *at-* ir *už-*, būtent: *Atšliëtė*, *Užupis*, šio krašto upévardžių, rodos, néra.

Vardas *Añtupelis*, nors ir kirčiuojamas tvirtagališkai, bet, gal būt, yra dvišaknis, panašios darybos, kaip ir, pvz., *Ānčiupis*.

Atskirai minétini priesaginiai upévardžiai. Iš Šešupės ir Jiesios intakų varduose pasitaikančių priebalsinių priesagų paminétinos šios: -i ja (*Jotijà*, *Orijà*, *Reketijà*), -e i k a (*Judréika*), -e i k i s (*Brideikis*), -u k a s, -u k é (*Jiesiùké*, *Judriùké*, *Lembùdùkas*, *Trumpùkas*, *Žasìnùkas*), -i š k i s, -i š k é (*Adveñišké*, *Bagdžišké*, *Dādiškis*, *Kiaulišké*, *Pabališkis*), -k l é (*Kařklé*), -l y s (*Krioklýs*), -e l i s, -e l é (*Graižélis*, *Novélè*, *Žarstélè*, *Žels-vélè*), -é l i s (*Ežerélis*, *Šešupélis*), -a m a s (*Dótamas*), -i m a s (*Lydimas*), -e n a (*Bambenà*), -m e n a (*Šeimenà*), -i n i s, -i n è (*Eglínis*, *Dóviné*, *Ker-mušlinis*, *Mešklinis*, *Meškiné*, *Plaušiné*, *Stirnìné*, *Stuñbriné*, *Súrinis*, *Vilk-tlinis*, *Zagarlinis*), -i n a s (*Gułbinas*), -y n a s, -y n è (*Kermušýnas*, *Kliokýnè*, *Rūškýnas*), -o n a (*Lieponà*), -o n i s, -u o n ý s (*Jevónis*, *Girmuonýs*), -r é (*Jùdré*), -o r é (*Kalnõrè*), -s é (*Bálsé*), -a š a (*Lašašà*), -y t é (*Vasakýté*), -o t a s (*Laukščiótas*), -u t é (*Pentùtē*), -a n t a (*Šlavantà*), -a n t é (*Kregž-dañtē*), -a i t i s (*Kekláitis*, *Kumpupáitis*, *Nópaitis*), -(s)v è (*Raūsvé*), -u v a (*Valčiuvá*).

Pasitaiko tos pačios šaknies vardų ir su mažybine priesaga, būtent: *Jiesià* ir *Jiesiùké*, *Jùdré* ir *Judriùké*, *Keklýs* ir *Kekláitis*, *Nóva* ir *Novélè*, *Pentà* ir *Pentùtē*, *Šešupé* ir *Šešupélis*.

¹⁴ Žinoma, pasikartojančių yra ir kitokios darybos upévardžių, pvz.: *Gulbinas*, *Orijà*, *Pentà*, *Rùdè*.

¹⁵ Neretai net tas pats upelis turi dvi gretimines antrojo démens formas: tą pačią giminę, bet skirtingus kamiengilio balsius, arba skirtingas giminės, pvz.: *Gēdupis* ir *Gedupýs*, *Ožkupis* ir *Ožkupýs*, *Skriaūdupé* ir *Skriaūdupis*.

Tai tik dalis Šešupės ir Jiesios intakų vardų būdingesnių priesagų. Žinoma, pasitaiko ir upévardžių, pvz.: *Amalvė*, *Šeimenà*, kurių priesaga yra reta ar gali būti nevienodai suprantama bei aiškinama.

Kai kuriuose šaltiniuose yra ir *Pentalé* — dešinysis Pentos II, kuri įteka į Peštą I, o ši — į Nótą, intakas¹⁶. Žinome, kad priesaga *-alé*, iš-skyrus substantivum mobile žodžius, pvz., *dreiskālius*, *-é*, yra žemaitiška. Todėl zanavykų upévardis *Pentalé*, jei néra kokia korektūros klaida, gali būti įdomus kalbos faktas, rodantis žemaičių ir zanavykų tarmių buvusiø artimumo liekanas.

Reikétų atskirai dar paminéti kapsų (Pajevonys) upévardžio *Smai-liūtis* priesagą *-(i)ütis*, kuri bendriniuose žodžiuose atitikmenę šiame krašte visiškai neturi. Neteko čia jos girdéti ir pavardėse.

Pažymétina, kad Šešupės ir Jiesios baseinų upévardžių šaknys ir priesagos su labai nedidelémis išimtimis yra lietuviškos ar baltiškos. Naujų svetimos kilmés vardų ar juos sudarančių elementų tik vienas kitas pasitaiko ir tai tik paprastai mažam ar nedaug kieno žinomam upeliui vadinti, pvz.: *Brazamōskas*, *Brōkinis*, *Reketkà* (ret.) šalia *Reketijos*, *Utelinka*. Kaip jau minėta, dalis šio ploto upévardžių yra indoeuropietiškos kilmés, nors kai kurių, pavyzdžiu, *Šeimenos*, etimologija gali būti ir nevienodai aiškinama¹⁷. Nemažai upévardžių yra ir naujesnés kilmés. Tokių gal būt, daugiausia yra anksčiau minétų dvišaknių upévardžių su antruoju démeniu *-up-*.

Nemaža dalis Šešupės ir Jiesios baseinų upių bei upelių vardų savo reikšme ar kilme yra susijusi su ivediomis vagos, krantų ar vandens savybémis, pagal kurias žmonės vienaip ar kitaip yra praminę tas upes. Tos savybės bei ypatybės ir pagal jas praminti upévardžiai yra, pvz.:

- a) vandens spalva: *Júodupé*, *Júodupis*, *Raudenýcia*, *Raūsvé*, *Rùdè*, *Skáistis*; čia priskirtina ir *Kirsnà*, senovés prūsų kalboje reiškusi „Júodę, Júodupę“;
- b) upės (vandens) srovė bei tekmė — tekėjimo būdas: *Jùdré*, *Judriù-ké*, *Gráuzé*, *Graūžupis*, *Krioklýs*, *Kriokupýs*;
- c) upės dydis, gylis ar, apskritai, pavidalas: *Dìdupis*, *Ežerělis*, *Prãd-upelis*, *Smailiūtis*, *Trumpùkas*;
- d) upės dugnas: *Akménupis*, *Geležýnupis*, *Gelezùpis*, *Klamþupis*, *Mólé*, *Molupýs*, *Puřvé*, *Rùdupis*, *Žviǐgždè*, *Žvirgždùkas*;
- e) vandens temperatūra: *Šáltupis*.

Žinoma, šios ypatybės, pavyzdžiui, vandens spalva, gali priklausyti ir nuo upės dugno, taigi, ir upévardžių atsiradimo nuo čia minétųjų ypatybių kartais negalima griežtai tik su viena kuria jų sieti, pvz., upévardžio

¹⁶ Pvz., žr. M. Lasinskas, J. Macevičius ir J. Jablonskis, Lietuvos TSR upių kadastras, d. 1, Vilnius, 1959, p. 188. Šiame leidinyje pasitaiko ir daugiau vardų, ne-atitinkančių šių dienų liaudies kalbos duomenis, pvz., *Rokupé*.

¹⁷ Zr. Die altpreußischen Ortsnamen gesammelt und sprachlich behandelt von G. Gerullis, Berlin und Leipzig, 1922, p. 251; P. Skardžius, Lietuvių kalbos žodžių daryba, p. 233; A. Vanačas, *Akmēna*, *Lašmuo* ir kiti panašios darybos upévardžiai, „Lietuvių kalbotyros klausimai“, t. 4, Vilnius, 1961.

Rūdupis atsiradimą galėtume susieti ne tik su jo dugno ypatybe, bet ir su vandens spalva, *Geležýnupis*, *Geležupis* — ne tik su upės dugnu, bet ir su vandens temperatūra, arba, pavyzdžiui, upévardžiai *Krioklýs*, *Kriokupýs* laikytini garsažodiniai, neatskiriamai susijusiais ir su srovės bei tekėjimo stiprumu.

Taip pat yra nemažai upévardžių, atsiradusių nuo įvairių medžių, bei augalų, paukščių, žvérių, gyvulių, žuvų, vabzdžių ir kitų gyvių vardų, pvz.:

- a) medžių: *Alksnė*, *Béržupis*, *Eglinis*, *Ēglupis*, *Kažklė*, *Lieponà*, *Obelupis*, *Ūosupelis*, *Vinkšnupýs*;
- b) augalų: *Mižbalė*, *Rūškýnas*, *Samanùpis*, *Žõlupis*;
- c) paukščių: *Ančiupis*, *Gařnupelis*, *Guļbinas*, *Kékštupis*, *Sakalùpis*, *Strāzdupis*, *Šarkýčia*, *Vařnupelis*;
- d) gyvulių ir žvérių: *Avinišké*, *Barsukýnas*, *Brédupis*, *Kiaulyčià*, *Kiaūlišké*, *Kiaūlupè*, *Kumélupis*, *Meškinè*, *Ožkupýs*, *Óžupis*, *Óžupelis*, *Stirnìnè*, *Stumbriné*, *Šérnupis*, *Ūdrupis*, *Ūdrupýs*, *Vil̄kupis*, *Vóverupelis*;
- e) vabzdžių ir kitų gyvių: *Blùsupis*, *Diēlupis*, *Vařliaupis*, *Véžupis*.

Kalbant apie upévardžių atsiradimą, susijusį su upės ir upelio fiziniemis ar kitomis ypatybėmis, reikia pasakyti, kad gali pasitaikyti upių ir upelių, kurių vardo reikšmė šiandien gali neatitikti jų fizinės ar panašios tikrovės arba net jai visiškai prieštarauti, pavyzdžiui, Novos ir Pilvės intakai *Dìdupis* ir *Dìdzupis* yra visiškai maži upeliai. Arba, pavyzdžiui, *Blùsupis* tikriausiai taip vadinamas dėl to, kad yra mažas.

Pasitaiko Šešupės ir Jiesios intakų, gavusių pavadinimus ir nuo asmenvardžių (dažniausiai pavardžių) ar gyvenamujų vietų (kaimų ir kt.) vardų, pvz.: *Mōckupis*, *Prañckupis*, *Švedupýs*, *Tamōšupis*. Iš šių kelių pavyzdžių jau matome, kad jie yra dvišakniai, kurių antruoj sandu eina šaknis *up-*. Šios kilmės upévardžių yra nedaugiausia, ir jie tikriausiai néra seni.

Reikia pabrėžti, kad Šešupės ir Jiesios baseinų upévardžių tarpe yra apie 50 tokių, kurių kitose Lietuvos TSR vietose bei tarp kitų baseinų intakų vardų nepasitaiko. Didesnę jų dalį bei svarbesniuosius čia suminėsime, būtent: *Aistà*, *Aukspírta*, *Dóviné*, *Gazdà*, *Ýglé*, *Jevónis*, *Jotijà*, *Jõtupis*, *Keklýs*, *Kekláitis*, *Krosnà*, *Laukščiotas*, *Nénupé*, *Nóva*, *Novělē*, *Páikis*, *Pentà*, *Pentüté*, *Pilvé*, *Sasnà*, *Süduonià*, *Šedvygà*, *Šeimenà*, *Šiulé*, *Türupis*, *Vañdupé*, *Vasakýté*, *Vieemuonià*, *Višakis*, *Zarstělē*.

Dar čia galima būtų pridėti ir tokius darybiniu atžvilgiu įdomesnius vienintelius Lietuvos TSR upévardžius, kaip *Vabałkšnè*, *Vilkaujà*, nors jų šaknys gali kartotis ir kituose toponimuose.

Iš mažiau įdomių upévardžių paminėtini tokie Šešupės baseino asmenardiniai upévardžiai, kaip: *Mìlupé*, *Noreikupé*, *Tamōšupis* ir kt., kurie irgi niekur kitur nepasitaiko.

Kita didelė grupė upévardžių yra tokie, kuriais vadinami ne tik Šešupės ir Jiesios baseinų intakai, bet ir kitų Lietuvos TSR upių intakai. Iš tokių Lietuvos TSR teritorijoje pasikartojančių po du, tris ar daugiau upévardžių įdomesni, pavyzdžiui, yra: *Bálsé*, *Guļbinas*, *Jùdré*, *Járé* (: *Jára* — Tauragės raj.), *Júodupé*, *Orijà*, *Siesartis*, *Šáltupis*, *Širvintà*, *Šveñt-*

upė (Šveñtupis), Vėžupis (Véžùpis), Vinkšnupis, (Vinkšnùpis, Vinkšn-upys). Iš šių bene gausiausi (po kelias dešimtis) yra Júodupė (Júodupis) ir Šáltupis.

Yra nuomonių¹⁸, kad vandenų vardai, kurie dažnai pasikartoja, turi senumo požymį, tačiau ši nuomonė ne visiems, ypač Šešupės ir Jiesios baseinų intakų, vardams tinka. Galima manyti, kad daugelis Šešupės ir Jiesios intakų vardų, kaip tik niekur kitur Lietuvos TSR teritorijoje nepasikartojančių (nors, žinoma, kai kurie iš tokių upévardžių gali turėti panašių atitikmenų kitose baltų kalbose), yra vieni iš seniausių. Palyginkime aukščiau minėtus upévardžius, pvz.: *Aistà, Gazeđà, Jotijà, Keklýs, Pentà, Sùduonià, Šeimenà* ir kt.

Kad yra nemažai upévardžių, pažįstamų ne viename kuriame Lietuvos TSR plote, tuo, kaip sako K. Büga, iš tikrujų nėra ko stebėtis: tokie vardenai, nors ir ne visi, dar tebéra sykiu arba bendriniai žodžiai, arba išvestiniai iš bendrinių¹⁹. Be to, dalis upévardžių gali būti ir atsineštiniai. K. Büga tokiais, pavyzdžiu, laiko Suvalkų krašto *Šižvìrtà* ir *Siesartì*. Pagal jį šių upévardžių senojo tėviškė esanti Rytų Lietuva, kaip jis sako — Vilniaus žemė, kur iki šiai dienai tebéra *Širvintà* ir *Siesartìs*²⁰.

Atkreiptinas dėmesys ir į upévardžių kirčiavimą.

Upévardžių kirčiavime daugiau, negu bendrinių žodžių, išlaikyti kai kurie senoviškumai. Pavyzdžiu, išlaikyta senovinė tvirtapradė priegaidė mažybinėse upévardžių priesagose -aitis ir -ytè; bendriniuose žodžiuose šios priesagos kirčiuojamos šiame krašte paprastai jau tvirtagališkai; palyginkime, pavyzdžiu, upévardžius *Kekláitis*, *Kumpupáitis*, *Vasakyté* ir bendrinius žodžius *kepalaǐtis*, *vezimaǐtis*, *mergýtë*, *žuvýtë*. Upévardžių senovinis kirčiavimas matyti ir iš to, kad kai kurie iš jų, pavyzdžiu, su priesaga -iné, kaip *Dóviné*, *Žvìkiné*, kirčiuojami šaknyje, o ne priesagoje.

Senesni žmonės visada tvirtapradžkai kirčiuoja tokius upévardžius, kaip *Gráužé*, *Páikis*, *Pílvé*, *Váiliškas*, o jaunesnieji kartais jau taria tvirtagališkai, pvz., *Pílvé*²¹.

Upévardžiuose pasitaiko ne tik formų, bet ir kirčiavimo dvejopumų bei gretimių. Štai, pavyzdžiu, sudurtiniai upévardžiai, sudaryti su antruoju dėmeniu bei žodžiu *upis*, kirčiuojami dvejaip: pirmame ir antrame dėmenyje, tiksliau — a) pirmojo žodžio šaknyje ar priesagoje, b) antrojo žodžio šaknyje. Iš kirčiuojamų pirmojo žodžio šaknyje ar kartais priesagoje paminėtini, pvz.: *Graǔžupis*, *Gírnupis*, *Klaǔpupis*, *Skriaǔdupis*, *Sparvìnupis*, *Šiekštupis*, *Tamōšupis*, *Tûrupis*, *Viǔkupis*, *Výžupis*. Kirčiuojamų antrojo žodžio šaknyje upévardžių yra mažiau; paminėtini, pvz.:

¹⁸ Plg. R. Schmittlein, min. veik, p. 76.

¹⁹ Žr. K. Büga, Upių vardų studijos ir aiscių bei slavėnų senovė, „Tautà ir žodis“, kn. I, p. 16.

Taip pat galima manyti, kad visi vietovardžiai yra atsiradę iš bendrinių žodžių arba asmenvardžių.

²⁰ Žr. K. Büga, ten pat.

Rytų krašto Širvintos ištaka yra Nemenčinės rajone, Siesartiš — Molėtų rajone, o įteka abidvi į Šventąją.

²¹ Žinoma, yra ir iš senovės tvirtagališkai kirčiuojamų panašių upévardžių, pvz., *Gražé*.

Geležùpis, *Gražùpis*, *Obelùpis*, *Sakalùpis*, *Samanùpis*. Aiškaus pagrindo šitam dvejopam kirčiavimui, atrodo, negalima nustatyti. Pasitaiko net ir tų pačių upévardžių (to paties ar kito tuo pačiu vardu upelio) kirčiuojamų dvejaip, pvz.: *Akménupis* ir *Akmenùpis*, *Véžupis* ir *Véžùpis*. Pirmasis kirčiavimas, atrodo, turėtų būti senesnis. Be to, kirčiavimas, gal būt, yra susijęs ir su daryba.

Gretimiui kirčiavimo pavyzdžių pasitaiko ir kitais atvejais, pavyzdžiui: a) skirtina kirčio vieta bei kirčiuotė: *Jūdré* ir *Judrě*, *Orijà* — kilm. *Orijos* ir *Orijōs* (plg. *Jotijà*, *Jotijōs*); b) skirtina priegaidė, pvz.: *Naūsupé* ir *Náusupé* (ret.). Tvirtapradė priegaidė čia, galima manyti, yra naujesnė, atsiradusi, gal būt, dėl tarmiškumo ar kitų priežasčių.

Šešupės ir Jiesios intakų varduose vienas iš sunkiausių bei painiausiu klausimų yra tarminiu elementu *a* ir *e* žodžio pradžioje santykis. Šis klausimas ypač yra aktualus vietovardžius ir vandenvardžius norminant, todėl čia reikalingas nemažas apdairumas. Pavyzdžiui, zanavykų upévardžio *Ālnupio* negalima atstatyti į *Elnupi* todėl, kad: pirma, zanavykai lk. žodžio pradžios *a* verčia į *e* — jie taria, pvz., *ekéčios*, *ekmuō*, o su šiuo upévardžiu taip nesielgia; antra, jie neturi žodžio *elnias*, o jį vadina *briedžiu*; trečia, šiame upévardyje iš tikrujų gali būti ir senovinė šaknis *al-*, kurią paliudija ir kiti upévardžiai ar ezerų vardai, pvz.: *Alnà* (Lazdijų rajono upelis), ten pat ežeras *Alnas*²²; be to, plg. *Ālnis* (Molėtų rajono ežeras), ten pat *Ālnès upēlis*.

Kad ir aiškiai atvejais su *a* ir *e* žodžio pradžioje painiavos pasitaiko, akivaizdžiai rodo kartais dvejaip rašomi du to paties vardo intakai, būtent, kai kurie norminamieji žodynai, atsižvelgdami į tarmę, rašo, pvz., *Ālksnē* ir *Elksnē*²³. Nors kapsų tarmėje, kur žinomi tiedu upévardžiai, iš tikrujų yra dvejaip tariama, būtent: kapsų II (Kapsukas ir kt.) — *Ālksnē*, o kapsų I kai kur, pavyzdžiui, apie Pilviškius, — *Elksnē*, tačiau, rodos, aišku, kad lk. turėtų būti tik *Ālksnē*.

Įdomus yra kapsų upévardis *Aistà*. Jo šiandien nedrįstama versti į *Eistà*, todėl ir iš jo kilusio kaimo pavadinimo *Aištiškių* nereikėtų atstatyti į *Eistiškius*, kaip kad kai kurie leidiniai daro²⁴. Nors toje kapsų tarmės dalyje, kur daugiausia pažįstama *Aistà*, lk. *e* yra verčiamas į *a*, tačiau šios šaknies vietovardžiuose *a* ir *e* santykio klausimą ne taip lengva išspręsti, todėl negalima laikyti tarmine forma tiek *Aistōs*, tiek tuo pačiu ir *Aistiškių*. Plg., pvz., dar *Āisé* (Kretingos rajono upelis), *Āisetas* (Labanoro apylinkės ežeras) ir kt.²⁵.

²² Upévardį *Alnà* K. Büga (žr. jo Lietuvių kalbos žodyną, säs. I, p. 63) laiko jotvingišku.

²³ Žr. Lietuvių kalbos rašybos žodynas, Kaunas, 1948, p. 384, 393. Be to, ypač nevykusiai daroma, rašant upévardį *Elksnē*, o iš jo kilusį ten pat esantį gyvenamosios vietas vardą — *Alksnénai*.

²⁴ Zr., pvz., Lietuvos TSR administracinis-teritorinis suskirstymas, Vilnius, 1959 m., p. 687.

²⁵ Plačiau žr. K. Büga, Lietuvių kalbos žodynas, säs. I, p. 24, 25; B. Savukynas, Ezerų vardai, „Lietuvių kalbotyros klausimai“, t. 3, p. 292.

Yra ir kitų sunkiau išaiškinamų, gal būt, su tarme susijusių, dalykų, pavyzdžiu, tariama ir rašoma visada Žglė (Kapsuko rajono upelis), bet — Igliáuka ir Igliškéliai (ten pat esantieji gyvenamujų vietų vardai)²⁶.

Čia apžvelgti upévardžiai yra tik vienaskaitiniai. Apskritai, upévardžiuose daugiskaita yra gana retas dalykas. Daugiau ji pasitaiko ezerų varduose.

Galima būtų ir, žinoma, reikėtų daug plačiau ir dar kai kuriais kitais atžvilgiais čia pateikiamus upévardžius apžvelgti bei nagrinėti, tačiau autorius pirmiausia nori, kiek buvo įmanoma, smulkiau bei pilniau paskelbti bent pačią medžiagą. Tam reikalui čia pridedamas Šešupės ir Jiesios intakų alfabetinis sąrašas — žodynėlis.

Pradėjus skelbti tokią ar panašaus pobūdžio vandenvardžių medžiagą, o ypač išspausdinus upių ir ezerų vardyną, susidarys gera bazė vertingiems bei reikšmingiems aiškinimams ir plačioms išvadoms. Tokia, reikia manyti, yra racionali toponimikos darbo bei tyrinėjimo eiga.

Žodynėlyje yra duota daugiau kaip 400 upių ir upelių vardų. Apie 50 upių bei upelių yra su pasikartojančiais vardais, pvz.: *Júodupé, Rād-upis, Skriaūdupis, Viilkupis* ir kt.; taigi skirtingomis šaknimis vardų yra apie 350, iš kurių didžiausia dalis yra Šešupės baseino, o tik maža dalis — apie 30 vardų priklauso Jiesios baseino upėms bei upeliams.

Šis žodynėlis sudarytas, remiantis daugiausia Lietuvių kalbos ir literatūros institute esama vietovardžių medžiaga (kartoteka ir sąrašais), susinkta iš liaudies kalbos. Nemažai šios medžiagos yra užrašęs pats žodynėlio sudarytojas, pradėjęs ją rinkti prieš 25 metus. Žodynėlyje duodamų upių ir upelių įtekėjimo į didesnę (vyresnę) upę nurodymas nustatytas, remiantis daugiausia minimos medžiagos duomenimis ir „Lietuvos TSR upių kadastru“²⁷. Dalies, ypač smulkiųjų, upelių įtekėjimo nustatyti ar šiaip lokalizuoti nepasisekė. Žodynėlyje stengtasi, kiek buvo įmanoma, nurodyti kirčio vieta ir priegaidė ar kirčiuotė, tačiau ne visų vardų pavyko sužinoti bei nustatyti kirčiavimą ar kt., nors paskutiniu laiku ir klausinėta vieno kito tarmių atstovo ar naudotasi kitais įvairiais šaltiniais²⁸. Kai kurie smulkesni upeliai, kurių vardai seniau užrašyti, dabar dėl melioracijos ar panašių priežasčių yra išnykę. Jau nebežinomi dažniausiai ir jų vardai, todėl dabar juos patikslinti iš tarmės atstovų beveik neįmanoma.

Čia apsiribojama tik Lietuvos TSR teritorijoje esamų ir buvusių upių bei upelių vardais. Šešupės baseino upių ir upelių, esančių Kaliningrado srityje ir Lenkijos Liaudies Respublikos teritorijoje, vardai į žodynėlių neįtraukti. Žinomesnieji iš jų paminėtini, pvz., Kaliningrado srities: *Alksnupė, Bālupė, Bādupė, Dirvónupė, Ežerùpė, Lieponà, Liepupė, Prādupė*,

²⁶ Apie kai kuriuos kitus tarmiškumus žr. čia pridedamo žodynėlio pastabose.

²⁷ Plg. M. Lasinskasis, J. Macevičius ir J. Jablonskis, Lietuvos TSR upių kadastras, Vilnius, 1959, d. I.

²⁸ Pvz., M. Paškevičiūtė, Kalvarijos rajono vietovardžiai, diplominis darbas, 1960 (rankraštis Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto Lietuvių kalbos katedroje). Darbe upių bei upelių vardų visai nedaug ir tie patys užrašyti nepergeriausiai.

Raūsvė, Skūrupė, Vėžupė; Lenkijos Liaudies Respublikos: Júodupė, Peisė, Vižainià.

Žinoma, žodynėlis nepretenduoja į visiškai pilną ir tikslų apimamo ploto upių bei upelių sąrašą. Kai kurie čia pateiktieji vardai néra, kaip jau minėta, galutinai išaiškinti. Dalis esamųjų Lietuvių kalbos ir literatūros instituto toponimikos kartotekoje upévardžių, pvz., *Arklinykė* (Šilavotas), iš žodynėlių neįtraukta, kaip kelianti vienokių ar kitokių abejonių. Šis žodynėlis bei sąrašas ateityje bus galima didinti ir tikslinti. Papildomos medžiagos galėtume rasti ypač nuošalesnėse vietose. Kad taip iš tikrujų gali būti, matyt ir iš spaudoje neseniausiai buvusios informacijos apie Kazlų Rūdos rajono Ažuolų Būdos girininkijos Mikolavos miško upelius; čia rašoma: „Nesumaišo jų (t. y. upelių — J. S.) vietiniai žmonės. Visi vardus turi: Šaltinbalis, Klevelių, Širvintos, Alksnės, Lukošbalių, Gylės, Vabalksnės ir kiti upeliai”²⁹.

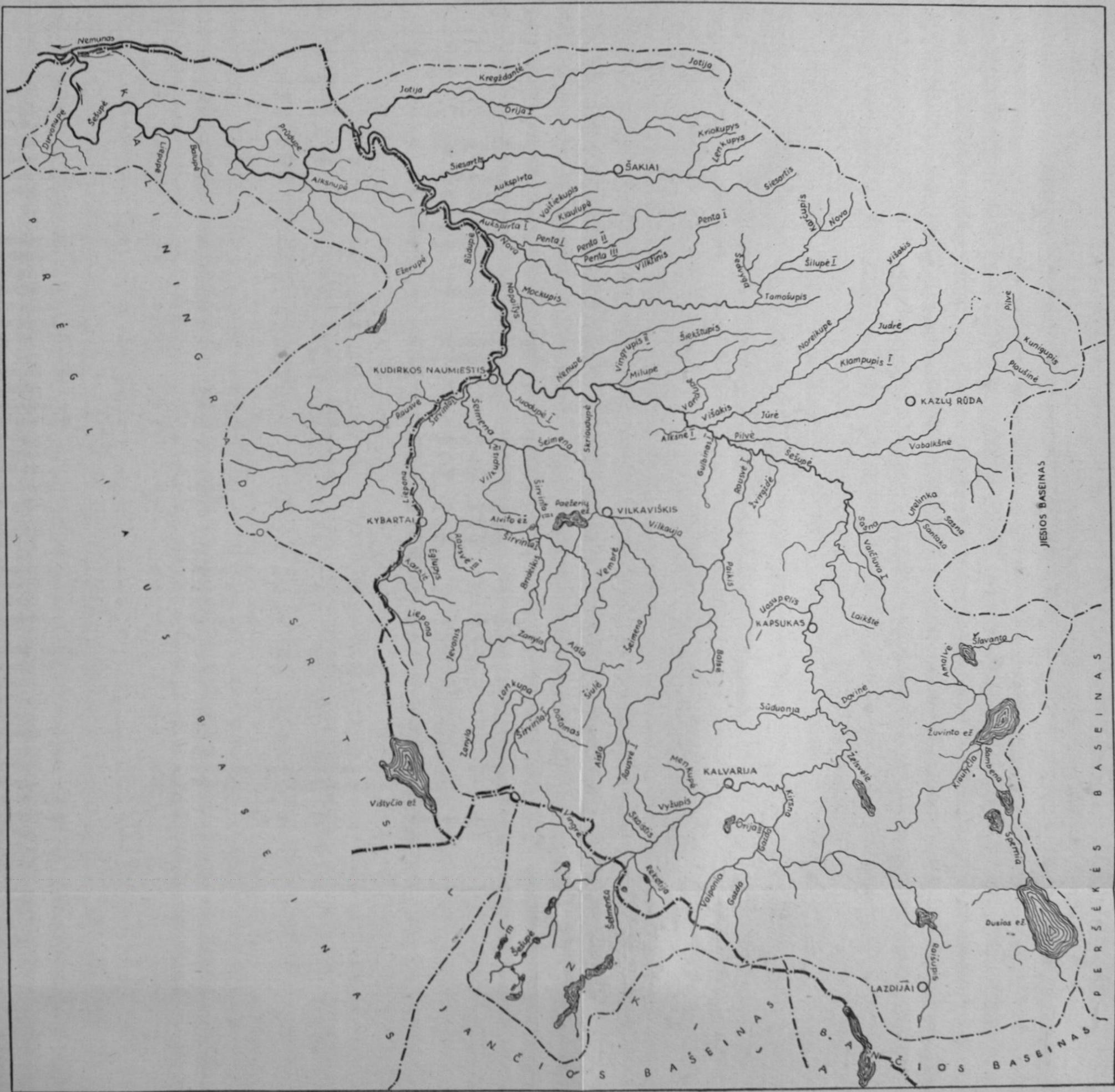
Žodynėlyje pirmiausia (I-oje skiltyje) duodamas vardininko linksnyje upės bei upelio vardas, kuris paprastai sukirciuojamas ir nurodoma (II-oje skiltyje) jo kirčiuotė. Kaip jau minėta, kirtis bei kirčiuotė nepavyko išaiškinti kai kurių, ypač smulkesniųjų, vardų. Toliau, kiek buvo įmanoma, nurodoma upės bei upelio lokalizacija: a) iš kurios pusės (d. — dešinės, k. — kairės) ir iš kurią didesnę (stambesnę, vyresnę) upę įteka (III, IV skiltys), b) kuri nors artimesnė vietovė (miestas, miestelis, apylinkė, kaimas), pro kurią upė bei upelis teka arba kur jos vardas labiau žinomas, girdėtas ir užrašytas. Sutrumpinimais, kurių sąrašas duodamas atskirai, pažymima paprastai stambesnė vietovė, o prie kai kurių, ypač smulkesnių upelių, vardų dar pridedamas ir kaimo pavadinimas. Didelio tikslumo ar vienodumo čia nepavyko pasiekti.

Paskutinėje (VI) skiltyje kartais duodama viena kita įvairaus pobūdžio pastaba (jų, žinoma, reikėtų duoti daugiau). Be to, jei vardas plačiai liaudyje yra įsigalėjęs su mažiau literatūroje žinoma tarmine forma, tai žodynėlyje kartais ir ji įrašoma, tik pastabose (VI skiltis) prie jos dedama nuoroda į literatūrinės kalbos formą, pvz.: *Óverupelis* žr. *Vóverupelis*. Tačiau iš žodynėlių nedėti:

- a) labai aiškūs, dėsningi ir plačiai žinomi fonetiniai tarmiškumai, pvz.: *Aglinis*, *Ekmenupė*, *Elksnė*;
- b) formų ir kirčiavimo kai kurie iškraipymai, pvz.: *Suduonia*, *Sūduōnia*.

Pasitaikančios gretiminės formos paprastai rašomos atskirais antraštiniais žodžiais. Siauriau vartojamos ar literatūrinei kalbai neteiktinos formos dažniausiai nurodomos į pagrindines formas, tačiau griežtesnio norminimo čia nesiekta — stengtasi tik vienaip ar kitaip užfiksuoti pačius faktus.

²⁹ G. Isokas, „Tiesa“, 1961. III. 1.

Šešupės baseinas

II. ŠEŠUPĖS IR JIESIOS BASEINŲ UPIŲ BEI UPELIŲ VARDŲ ŽODYNĖLIS

Upės bei upelio vardas 1	Kirčiuotė 2	Itekėjimo kantas 3	I kaip įteka 4	Kuri nors artimesnė vietovė 5	Pastabos 6
Adveřniškė	1			Šk., Šlišai	
Aistā	4	d.	Širvinta I	Brt.	
Akménupis	1,2		Nova	Grš., Galiniai	Taria <i>Ekmēnūpis</i>
Akmenupys	34b		Šlavanta	Gdl., Gražiskiai	
Alksnė I	2	k.	Šešupė	Alk.	Senesni taria <i>Elksnė</i>
Alksnė II	2	k.	Vabalksnė	AžB., Alksniškiai	
Alksnupis	1	d.	Nova	Grš.	Taria <i>Elksnupis</i>
Álnupis	1	d.	Šešupė	Žvr.	Plg. ež. <i>Alnas</i> (Lazdijai), <i>Alnis</i> (Molėtai)
Amalvė	3b	d.	Dovinė	Dkš.	Iš Amalvo ež.
Ánčupis	1	k.	Jiesia	Šil.	
Añskupis	1		Nova	Snt., Žaltynai	
Anšlaukinė			Zanyla	Pjv., Ėglupiai	Ančlaukinė?
Añtupelis	1	d.	Širvinta I	Kbr., Stanaičiai	
Apýlankos upė			Pilvė	KzR., Kajackiškė	
Asinis	2	k.	Vabalksnė	Ss.	Plg. vandenvardžius <i>Asys, Asupis</i>
Ašmonų upėlis				Kps., Ašmonai	
Atšliëtė	2		Süduonia	Ldvn.	
Aukspirta I	1	d.	Šešupė	Snt., Rukšnai	
Aukspirta II	1	d.	Aukspirta I	Snt., Ploriškiai	
Aukspirta Mažoji					Žr. <i>Mažoji Aukspirta</i>
Aükštažis	1				Žr. <i>Aukštažys</i>
Aukštažys	3b	k.	Jiesia	Grl.	
Bagdžiškė	2			Dkš.	Plg. pvd. <i>Bagdžius</i> ; be to, <i>Bagdžiškė</i> < <i>Bagdžiškė</i> < <i>Bag-</i> <i>diškė</i>
Bálsė	1	d.	Rausvė I	Kps.	
Báltsupis	1	d.	Višakis	Br., Pabalsupiai	Taria ir <i>Bálcupis</i>
Báltupis	1		Siesartis	Šk., Baltkojai	
Bambenà	3b		Žuvinto ež.	Smn.	Dovinės aukštupys (iš Simno ež.)
Barcių upėlis				KzR., Jūrė	
Barsukýno upėlis			Jūrė	KzR., Vasiliaučizna	
Bařstupis	1			Pjv., Užupiai	
Bařtupé	1	d.	Pilvė	Vv.	
Béržupis I	1	d.	Nova	Lkš.	
Béržupis II	1		Jiesia	Grl., Pajiesys	
Béržupis III	1	d.	Noreikupė	Jnk., Beržupiai	
Blùsupis	1	d.	Šešupė	Snt., Juškakaimis	
Braukrýtupis	1			Šk.	
Brazamōskas	2			KzR., Jūrė	Brazamāskas?
Bredeikis	2				Žr. <i>Brideikis</i>

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Brideikis	2	k.	Širvinta I	Alvt., Kaukakalnis	
Bričiškis	1				Žr. Gričiškis
Briedupis	1		Siesartis	Šk.	
Briedupys	3a				Žr. Briedupis
Brōkinis	1	k.	Kokė	Skrd.	
Burčiokliné	2	k.	Šešupė	Klvr., Kumečiai	
Burliokiné	2	k.	Pilvė	AžB., Ožnugariai	
Burliökupis	1	d.	Nova	Grš.	
Cedrà	4	k.	Šešupė	Lbv.	
Čeraūbūdis	1		Siesartis	Lkš., Liépalotai	
Čiuñčius	2			Vv.	
Daīnupis	1	d.	Bartupė	Grl., Padainupys	
Daubà	4	k.	Širvinta I	Alvt., Mažučiai	
Didupis	1	k.	Nova	Zvr., Žegliai	
Didžgrabè	1				Žr. Kalnoré
Didžupis	1	k.	Pilvė	Vv., Belevičiai	
Diēlupis	1		Penta I	Snt., Starkai	
Dótamas	1	d.	Širvinta I	Grž., Dotamai	
Dóviné	1	d.	Šešupė	Ldvn., Padovinys	
Drebuliné	2	d.	Pilvė	KzR.	
Duburys	3b			Gž., Dapkiškiai	
Dūdiškis	1		Dovinė	Kps., Netičkampis	
Eglinis	2			Ig., Mergašilis	Taria Aglinis
Églinis	2			Brt., Vartai	
Ēglupis I	1	d.	Šešupė	Slv., Žiūriai	
Ēglupis II				KzR., Ēglupis	
Ēglupys	3b	k.	Širvinta I	Pjv., Ēglupiai	
Ežerēlis	2	k.	Nova	Jnk., Vinkšnupiai	
Ēžupis	1		Siesartis	Šk., M. Gotlybiškiai	
Garántupis	1		Siesartis	Snt., Juškakaimis	
Gařnupelis	1	k.	Šešupė	Kps., Kumelionys	
Gazdà	4	k.	Kirsna	Klvr., Gazdai	
Gēčupis	1	d.	Jotija	Sdr., Gečiai	
Gédupelis	1		Orija I	Šk., Kerutiškė	
Gēdupis	1	d.	Šešupė	Slv., Žiūriai	
Gedupys	3b				Žr. Gedupis
Geležýnupis	1		Rausvė I	Plv., Paurausiai	
Geležūpis	2	k.	Nova	Bübl., Bliūkiškiai	
Gylé				AžB., Mikolavos mš.	
Girmuō	3a				Žr. Girmuony
Girmuonys	3a	d.	Jiesia	Iš., Pagirmuony	
Girnupēlis	2				Žr. Girnupis
Girnupis	1	k.	Višakis	Bgt., Girnupiai	
Gývupis	1			Snt., Kuodžiai	
Goréika	1		Jüré	KzR., Kazliškiai	Vadina ir: Gorija, Gorupis
Gražé	2	k.	Jiesia	Skrd., Gražbūdė	
Gražēlis	2	k.	Ēglupys	Kbr., Kybeikiai	
Gráuzé	1	k.	Šešupė	Lbv., Skaisčiai	Per Grauželio ež.
Graūžupis	1			Pjv., Stolaukis	
Gražūpis	2			Graž., Gražupiai	

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Gričiškis	1	Raišupelis	Igl., Raišupiai	Lk galėtų būti ir <i>Griciškis</i>	
Gudėlupis	1		Graž., Gudeliai		
Gūdupelis	1		Ldvn., Gudupiai		
Gulbinas I	3 ^b	k.	Šešupė	Plv., Gulbiniškiai	
Gulbinas II	3 ^b	k.	Süduonia	Ldvn., Gulbiniškiai	
Ūglė	2	d.	Šlavanta	Ig.	Dél y plg. <i>Igliauka</i> , <i>Igliškėliai</i>
Jevónis I	1	k.	Zanyla	Pjv.	
Jevónis II	1	d.	Šešupė	Kps.	
Jiesià	4	k.	Nemunas	Grl.	
Jiesiùkė	2		Jiesia	Šil., Šiūrupys	
Jotijà	4,3 ^b	d.	Šešupė	Kdl.	
Jötupis I	1		Jotija	Gl.	
Jötupis II	1	k.	Orija	Šk., Zajošiai	
Jūdrė	2,4	k.	Višakis	VšR., Runkiai	
Judréika	1	k.	Jüré	VšR., Kajackai	
Judriùkė	2				Zr. <i>Judreika</i>
Júodupė I	1,3 ^a	k.	Šešupė	Nm., Puodiškiai	
Júodupė II	1		Šeimena	Kbr., Kurmiškiai	
Júodupė III	1		Jiesia	Šil., Pajuodupis	
Júodupė IV	1		Balsé	Kps., Balsupiai	
Júodupelis I	1		Skarlupis	VšR.	
Júodupelis II	1		Nendrupis	Graž.	
Júodupis I	1	d.	Siesartis	Slv., Juodupénai	
Júodupis II	1	d.	Jotija	Gl., Albertiškiai	
Júodupis III	1		Orija I	Lkš., Büdviečiai	
Júodupis IV	1		Rausvė I	Plv., Baziliai	
Júodupis V	1			Brt., Ožkabalai	
Júré	1	k.	Višakis	KzR., Jūré	
Jürgupis	1	k.	Siesartis	Lkš., Jurbudžiai	
Jurgupýs	3 ^a				Zr. <i>Jurgupis</i>
Kalkùtis	1		Šelmenta	Lbv., Kovai	
Kalnõré	2		Skriaudupė	Gs.	Iš baigiančio už- akti Pracapolés ež.
Karaliù upėlis					
Kařč(i)upis	1	d.	Nova	Gdl., Miknoniai	
Kařklé	2	d.	Liepona	Jnk., Karčrūdė	
Kařklupé	1			Pjv., Karklupénai	
Karpõčius	2	d.	Šedvyga	Jnk., Bažnytgiris	
Kastinè	2		Paežerių ež.	Alvt., Vaičlaukis	Iš Širvintos I
Káušupis	1		Vandupė	Br.	
Kavõliškė	1			Kps., Meškučiai	
Kekláitis	1		Jiesia	Iš., Pajiesys	
Keklȳs	2	k.	Rudé I	Vv., Grabava	LKRŽ klaidingai rašoma <i>Kelkys</i>
Kékstupis	1	d.	Nova	Grš., Bliuviškiai	
Kelnoré	3 ^a				Zr. <i>Kalnoré</i>
Kermušýnas	1		Lašaša	Šil., Naujasodis	
Kermušinis	2		Valčiuva I	Kps., Beraginé	
Kiaūlyčià	1,2	k.	Bambena	Krsn.	

1	2	3	4	5	6
Kiauliškė	1	d.	Jiesia	Šil., Pakiauliškis	
Kiaūlupė I	1	d.	Višakis	Br., Mozūrai	
Kiaūlupė II	1	d.	Aukspirta I	Snt., Joniškiai	
Kiaūlupė III	1	k.	Alksnė I	Alk.	
Kičupelis	1	d.	Laikštė	Kps., Adomiškė	
Kirsnà	4	d.	Šešupė	Klvr., Rdm.	
Kýtrupis	1		Vilkupis I	Lkš., Püstauniškiai	
Klaūpupis I	1	k.	Višakis	Bgt., Klampupiai	
Klaūpupis II	1		Šeimena	Kbr., Lauckaimis	
Klaūpupis III	1		Milupė	Br.	
Kliodžiupelis				Kt., Rakauskai	
Kliokyné	2		Višakis	KzR., Skindeliškė	
Klùsgiris	1		Jürė	KzR., Muraškyné	
Kökė	2	d.	Vabalkšnė	Vv., Gudeliai	
Kregždañtė	2	d.	Jotija	Gl., Žygénai	
Kreidupis	1	k.	Viemuonia	Vv., Lizdeikiai	
Kreilupis	1			Ldvn., Varnupiai	Kreivupis?
Kreivupelis					Žr. Kreipus
Krioklýs I	2	d.	Višakis	Plv.	
Krioklýs II	2	d.	Šešupė	Žal.	
Kriökupis	1				Žr. Kriokupys
Kriokupys	3b	d.	Siesartis	Lkš., Kupriai	
Krýžupelis	1		Orija I	Šk., Melninkai	
Krosnà	4	d.	Kiaulyčia	Krsn.	
Kumė	4	k.	Jiesia	Grl., Pagiriai	
Kumélduobė	1		Širvinta I	Graž., Duonelaičiai	
Kumélupis	1		Nova	Jnk., Šunkariai	
Kumpupáitis	1	k.	Orija I	Šk., Kumpupiai	
Künigupis I	1	d.	Širvinta I	Kbr., Bijotai	
Künigupis II	1	k.	Pilvė	Vv., Pažerai	
Künupis	1				Žr. Kunigupis II
Kuzupelis	1	d.	Šešupė	Ss., Kuzai	
Kvësupis	1	k.	Višakis	VšR., Garankščiai	
Laikštė	2	d.	Šešupė	Kps., Adomiškė	
Lančkavà			Jürė	KzR., Kazliškiai	
Lankupà	3b	k.	Širvinta I	Graž.	
Laňkupelis	1			Grl.	
Lašašà	3b	d.	Jiesia	Šil., Ingavangis	
Laükбidis	1		Vilkauja	Vlkv.	
Laukščiotas	1		Jiesia	Šil., Palaukščiotis	
Lazda				(Senieji dokumentai)	Žr. Lazdija
Lazdija				Lzd. (rš.)	Žr. Raišupis
Leikupis	1		Noreikupé	Jnk., Rūda	
Leimantas	1			Brt., Skerpiejai	
Lělupis	1		Orija I	Šk., Emiliava	
Lembūdūkas	2		Siesartis	Šk., Lembūdžiai	
Lendrýnupis	1		Siesartis	Šk., Baltkojai	
Lénkupis I	1		Milupė	Br.	
Lenkupis II	2				Žr. Lenkupys
Lenkupys	3a	d.	Siesartis	Lkš.	
Lëvas	4			Bübl., Gudaičiai	

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Liaūšupis	1	k.	Jotija	Kdl., Liaušai	
Lydimas				KzR., Sena Rūda	
Lieponà	2	k.	Širvinta I	Kbr.	
Lýgė	1			AžB.	
Lópė	1	d.	Vabalksné	Ss., Subačišké	
Maišys	4	k.	Jiesia	Grl., Rinkūnai	
Mañikupis	1		Jotija	Gl., Jotyskai	
Maršálkupis	1			Vv., Pažerai	
Martišišké	1		Jotija	Plk., Martiškiai	
Mažoji					
Aukspirta		d.	Aukspirta I	Snt., Valakbūdžiai	
Mélnyčbalis	1		Jotija	Šk., Bedaliai	
Meñčtrakis	1		Jiesia	Ig., Menčtrakis	
Meñikupé	1	k.	Šešupé	Klvr., Menkupiai	
Meñikupių upēlis					Žr. Menkupé
Meñgupelis	1		Širvinta I	Alvt., Lnkl.	
Meñgupis I	1	k.	Šešupé	Plv., Sausbaliai	
Meñgupis II	1	d.	Šešupé	Bübl., Meištai	
Meñgupis III	1		Paežerių ež.	Alvt., Patunkiškiai	
Mergùtrakė	1	k.	Gazda	Klvr., Mergutrkis	Plg. Mergùtrakio ež. Pns.
Mēškaupis	1				Žr. Meškupis
Meškiné	2	k.	Pilvė	Vv.	
Meškinis	2		Orija I	Plk., Meškiné	
Mēškupis	1	k.	Jūré	KzR., Trakišké	
Meškupýs	3 ^b		Aukspirta I	Snt., Kiaulupiai	
Mielalšupis	1			Šil.	
Miešbalė	1			Gž., Bardauskai	
Milupé	1	d.	Šešupé	Br., Žardeliai	
Mýžupis	1	k.	Tamošupis	Grš., Patamošupiai	
Mockavělé	2		Kirsna	Klvr., Mockava	
Mōckupis I	1		Siesartis	Lkš., Girniai	
Mōckupis II	1		Šeimena	Kt., Mockabūdžiai	
Mōckupis III	1	d.	Nopaitys	Žvr., Mockupiai	
Mōckupis IV	1	d.	Nova	Snt., Mockupiai	
Mólbedis	1		Juodupė I	Žal.	
Mólé	1			AžB.	
Molýné	2				Žr. Molé
Molupýs	3 ^a				
Muštinis	2		Orija I	Brt., Moliniškiai	
Naūsupé	1		Dovinė	Šk., Ašmučiai	
Naūsupelis				Igl., Panausupys	
Néndrupis	1				Žr. Nausupé
Nénupé	1	d.	Šešupé	Graž., Duonelaičiai	
Niūkas	2		Višakis	Grš., Panenupiai	
Nōpaitis	1			VšR., Braziūkai	
Nopaitýs	3 ^b	k.	Nova	Bübl.	
Noreñkupé	1	d.	Višakis	Jnk., Buda	
Nóva	1	d.	Šešupé	Grš.	
Nóvaraistis	1			Jnk., Kuryné	Novos ištaka

1	2	3	4	5	6
Nové				Žr. Nova	
Novélė	2		Nova	Grš., Šedvygai	
Obelùpis	2		Širvinta I	Alvt., Obelupiai	
Orijà I	4,3b	k.	Jotija	Šk., Ašmučiai	
Orijà II	2	k.	Gazda	Klvr.	Iš Orijos ež. Žr. Voverupelis Žr. Ožkupys
Óverupelis	1				
Ožkupis	1				
Ožkupýs	3a		Lenkupys	Lkš., Pelenai	
Ožupelis	1	d.	Šlavanta	Igl., Šventragis	
Ožupis I	1	k.	Jiesia	Šil., Mieldažiškė	
Ožupis II	1		Kregždantė	Kdl., Karališkiai	
Pabalíškis	2			Ss., Molupis	
Pagraužýs	3b		Prūdu upelis	Graž., Graužiniai	
Páikis	1	d.	Rausvė I	Gž., Paikiai Út.	
Palaičių upēlis				KzR., Marackai	
Pasödgiris	1			Vv., Pašiekštupis	
Pašiekštupis	1			AžB.	
Paukštýnių upēlis					Vabalksnės (žr.) aukštupys
Pavobelkė					
Pečiškas	2		Nova	Jnk., Šunkariai	
Peisé		d.	Liepona	Pjv. (rš.)	
Pentà I	4	d.	Nova	Grš., Pentiškiai	
Pentà II, III	4	d.	Penta I	Snt.	Du upeliai; jų yra dar ir daugiau Plg. Pentutė. Čia -alė yra žemaitiška priesaga
Pentalé		d.	Penta II	Kad.	
Pentinupis	1			Vlkv.	
Pentuté	2	d.	Penta II	Lkš., Švediškiai	Kad. ir Pentalé
Perkasas	1		Šešupé	Plv.	
Pesà	4			Pjv.	Plg. Peisé
Pilvé	1	d.	Šešupé	Plv.	
Pjaūnis	4	k.	Nova	Bübl., Užpjauniai	Lanka su išdžiūvu- siu upeliu
Plaušiné	2	k.	Pilvé	Vv.	
Plaūtupis	1		Siesartis	Snt., Juškakaimis	
Plāvas				AžB.	Plg. bendrinį žodį plova
Plýnupelis	1		Dotamas	Graž., Karpiejai	
Plýnupis	1			Nm., Jančiai	
Pokis				Kt., Zydroniai	Paikis?
Poškupis		d.	Nova	Grš. (Kad.)	
Pračkupis I	1		Šešupé	Plv., Jurkšai	
Pračkupis II	1		Jotija	Plk.	
Preikšupis	1	d.	Šešupé	Zal.	
Priešginis	1			Zvr., Pieciškiai	
Prūdbalis	1		Šešupé	Ldvn., Baraginė	
Prūdupelis I	1		Širvinta I	Alvt., Šeštiniai	

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Prūdupelis II	1		Viemuonia	Vv., Kalveliškiai	
Prūdų upėlis			Šešupė	Graž.	
Pūknupis	1		Jotija	Kdl., Puknai	
Pūrups	1		Blusupis	Snt., Šilgaliai	
Pušvė	2	d.	Siesartis	Snt., Šilgaliai	
Pūstežeris	1			Graž., Dotamai	
Pūstingiris	1		Jūré	Grš., Antabūdis	
Ragašupis	1		Nenupė	KzR., Kazliškiai	
Raišupė				Kad.	Žr. Raišupelis
Ráišupelis	1		Valčiuva	Igl., Raišupiai	
Raišupis	1		Rimiečio ež.	Lzd.	Kirsnos aukštupys
Raudenýčia	1			Klvr.	Iš Raudenio ež.
Raudónupis	1	d.	Graižė	Šil., Raudonupis	
Raūsvė I	2	k.	Šešupė	Plv., Gž.	
Raūsvė II	2	k.	Širvinta I	Vrb.	
Reketijā	2	d.	Selmenta	Lbv., Reketija	Iš Reketijos ež.
Rýtupis	1		Šešupė	Kps., Ašmonai	
Rytupėlis	2				Žr. Rytupis
Rōgupis I	1	d.	Nova	Grš.	
Rōgupis II	1	d.	Penta I	Grš., Pentiškiai	
Rōgupis III	1	d.	Penta I	Lkš., Bartkai	
Rūdė I	2	k.	Jiesia	Grl., Pajiesys	
Rūdė II	2			Smn., Drinkiškiai	
Rūdýnas	1		Šešupė	Kps., Kuktiškiai	
Rudiškis	2			Kps., Narteliai	
Rūdupelis	1			Šil., Rūda	
Rūdupis	1		Jotija	Sdr., Iltrakiai	
Rūdupis I	1		Siesartis	Lkš., Miliškiai	
Rūdupis II	1		Jiesia	Šil., Raudonupis	
Rūdupis III	1	d.	Pilvė	KzR., S. Rūda	
Rūškýnas	1		Nova	Jnk., Šunkariai	
Sakalùpis	2			Brt., Šilbaliai	
Samanùpis	2	k.	Siesartis	Lkš., Kerai	
Sąnašà	3 ^a	k.	Jiesia	Grl., Ireniškiai	
Santakà	3 ^b	k.	Sasna	Igl.	
Sasnà	4	d.	Šešupė	Ss.	Taria ir Sesnà
Sabiné	2		Žvikinė	Lkš., Sabiné	
Saviné	2				Žr. Sabiné
Senäširvintė	1				Žr. Širvinta I
Senäširvintis	1				Žr. Senaširvintė
Senäupé	1	k.	Amalvė	Dkš.	Vadina ir Senükė
Sénipilvis	1			KzR., Griešiai	Pilvés senasis vingis
Sénšešupé	1	k.	Šešupė	Plv., Gulbiniškiai	Gulbino I pabaiga
Sénšešupis	1			Br., Miknaičiai	Taria Sénčiašupé
Senükė	2				Senoji Šešupės vaga
Sénupé I	1	d.	Širvinta I	Kbr., Stanaičiai	Žr. Senaupé
Sénupé II	1			Klvr., Lakinskai	
Sénupis	1		Jūré	KzR.	
Sesnà	4				Žr. Sasna
Siesartis, iės	3 ^a	d.	Šešupė	Šk., Snt.	

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Sietuvā				AžB.	
Skáistis	1	k.	Graužé	Lbv., Skaisčiai	Plg. <i>Skaisteliai</i> du ež. Klvr.
Skařdupelis	1		Kalnynų ež.	Gdl., Skardupiai	
Skařdūpis I	1		Siesartis	Šk., Skardupiai	
Skařdūpis II	1	d.	Nopaitys	Bübl., Užpjauniai	
Skařlupis	1	d.	Višakis	Vš., Paskarlupiai	
Skeřdūpis	1	k.	Jiesia	Vv., Skerdupiai	
Skerslinis	2	d.	Rogupis I	Grš.	
Skeřsravis	1			Lbv., Lediškiai	
Skiřstupelis	1		Orija I	Šk., Švarpliai	
Skriaūdūpelis I	1		Amalvo ež.	Dkš.	
Skriaūdūpelis II	1			Skrđ.	
Skriaūdūpelis III	1				Zr. <i>Skriaudupis II</i>
Skriaūdupé	1	k.	Šešupé	Gs.	
Skriaūdūpis I	1	d.	Šešupé	KzR., Nedėlberžis	
Skriaūdūpis II	1	d.	Šešupé	Kps., Domeikai	
Skriaudūtis	2	d.	Laikštė	Kps., Adomiškés	
Skriaudutēlis	2				Zr. <i>Skriaudutis</i>
Skrýnupis I	1		Nova	Grš., Skrynupiai	
Skrýnupis II	1	d.	Šlavanta	Šil., Skrynupis	
Slavikà	2	d.	Šešupé	Slv.	
Slavikupis	1				Zr. <i>Slavika</i>
Smailiūtis	2			Pjv., Šakiai	Priesaga -ūtis yra reta
Sōrupis	1		Lenkupys	Lkš., Akéčiai	
Sparvinupis	2	k.	Nova	Grš., Sparviniai	
Spernià	4		Simno ež.	Smn.	Bambenos aukštupys
Stirnìné	2			Jnk., Pakalniškiai	
Strāzdūpis	1		Lenkupys	Lkš., Akéčiat	
Strepelinés upēlis				Všt., Žirgénai	
Striaūnē	2	k.	Vyčius	Grl., Vainatrakis	
Striuñgiabrūzis	1			Pjv., Šakiai	
Struñbagalvē	1			Rdm., Strumbagalvē (Bg.)	
Stuñbriné	1	k.	Kiaulyčia	Krsn., Pédiškiai	
Süduonià	4	k.	Šešupé	Ldvn.	
Süduõnē	2				Zr. <i>Suduonia</i>
Súrinis	1			Všt.	
Suřmiškis	1			Pjv., Trilaukis	
Sürūsis				Lbv., Klinavas	
Svirnupelis			Judré	VšR., Agurkišké	
Šakiškis	2	d.	Paikis	Gž., Dabravolė I	
Šaltinbalis	1			AžB., Mikolavos mš.	
Šaltinis I	2			KzR., Senažišké	
Šaltinis II	2		Jiesia	Šil., Sarginé	
Šáltupis I	1		Šeimena	Vlkv., Püstapédžiai	
Šáltupis II	2		Šešupé	Žal.	
Šarkyčia	1	d.	Šešupé	Lbv., Salaperaugis	Iš Šarkaičio ež.
Sedvygà	2	d.	Nova	Grš., Šedvygai	

Lentelės tēsinys

1	2	3	4	5	6
Šeimenà	3 ^b	d.	Širvinta I	Vlkv., Pašeimeniai	
Šelmentà	4	d.	Šešupé	Lbv.	Plg. ež. Šelmentas
Šérnupis I	1		Tamošupis	Jnk., Balgudžai	
Šérnupis II	1			Kt., Valavičiai	
Šešupé	2	k.	Nemunas		
Šešupēlis	2			Lbv., Aguonélis	
Šiekštupis	1	d.	Milupé	Br., Skardupis	
Šikupis I	1	d.	Šešupé	Bübl., Matarnai	
Šikupis II	1	k.	Nova	Žvr., Žégliai	Ju yra ir daugiau
Šilupé I	1	k.	Nova	Jnk., Uzrai	
Šilupé II	1	d.	Šedvyga	Lkš., Peleniai	
Šilupé III	2	d.	Liepona	Kbr., Kybeikiai	
Širvintà I	3 ^b	k.	Šešupé	Kbr.	
Širvintà II	3 ^b	k.	Šeimena	Zal., Biliūnai	
Širvintà III	3 ^b			AžB., Mikolavos mš.	
Šiulē	4	k.	Aista	Brt.	
Šlapakšnà	4	k.	Jiesia	Grl., Ilgakiemis	
Šlavantà	3 ^b		Amalvo	ež. Igl., Slavančiai	
Šlavañtē	2				Žr. Šlavanta
Švédupelis	1				Žr. Švedupys
Švedupýs	3 ^b	d.	Šešupé	Bübl., Gluobiai	
Šveñtupé	1	d.	Jiesia	Iš.	
Šveñtupis	1			Jnk., Ardžiauskai	
Tamōšupis	1	k.	Nova	Jnk., Patamošupiai	
Tiltupis	1		Nova	Žvr., Žégliai	
Triduõnių					
upēlis				Graž., Duoniškiai	
Trýdupis	1	d.	Nenupé	Grš., Leliokišké	Ju yra ir daugiau
Trumpùkas	2	d.	Judré	KzR., Runkiai	
Túrpis	1				Žr. Tūrupis
Tūrupis	1	d.	Süduonia	Ldvn., Tūrupis	
Tūtupis	1	d.	Šešupé	Kdl., Ziūriai	
Ūdrupis	1				Žr. Ūdrupys
Ūdrupýs	3 ^a		Šešupé	Ldvn., Ažuolynas	
Ūsocio upēlis			Asinis	Ss., Pentupiai	
Ūsopelis	1	k.	Šešupé	Kps., Uosupis	
Utelînka	1			Ss., Utalinka (Utalina)	Plg. Utelynë Kad.
Ūžupis	1			Pjv., Būdviečiai	
Vabalkšnè	2	k.	Pilvė	AžB.	Plg. Vabalkšnè-
Váiliškas	1			Zal.	Pavobelké Kad.
Vaipõné	2				Taip vad. Širvin-
Vaiponià	4	k.	Gazda	Klvr., Vaiponiškiai	ta II ties Vailiškių k.
Vaitiēkupis	1	d.	Aukspirta I	Snt., Vaitiekupiai	Žr. Vaiponia
Vailtupé	1	d.	Vandupé	Grš., Kubilišké	
Vailtupis	1				Žr. Vaitupé
Valciuvà I	3 ^b	k.	Sasna	Ss., Tautkaičiai	
Valciuvà II	3 ^b	d.	Šešupé	Igl., Kuktai	
Valkupis	1	d.	Lenkupys	Lkš., Zypliabûdis	
Vañdupé	1	d.	Šešupé	Br.	

Lentelės tėsinys

I	2	3	4	5	6
Vaſliaupis	1			Pjv., Ėglupiai	
Vaſnupelis	1	k.	Dovinė	Ldvn., Varnupis	
Vasakytė	1		Šlavanta	Ss., Pavasakė	Plg. Kad. Vasakė
Vasakutė	2				Žr. Vasakytė
Velnidaubė	1		Širvinta I	Alvt., Dailučiai	
Velnupis	1	d.	Šešupė	Kdl., Slv.	
Vembrė	2	k.	Šeimena	Vlkv., Pavembriai	
Veſnė	2	k.	Širvinta I	Alvitas, Versnupiai	
Versnupė	2				Žr. Versnė
Vērupis	1	a	Višakis	KzR., Bagauskai	
Véžupis I	2	d.	Rausvė I	Kt., Navininkai	
Véžupis II	1	d.	Milupė	Žvr., Pavengrupiai	
Výciūs	4,2	d.	Jiesia	Grl., Margininkai	
Viemuōnė	2				Žr. Viemuonia
Viemuonià	3a	k.	Jiesia	Skrd.	
Vijūnupis	1	d.	Širvinta I	Kbr., Slibinai	
Vikšrupis	1		Orija I	Šk., Prūseliai	
Vilkaujà I	3b	d.	Šeimena	Vlkv.	
Vilkaujà II	3b	d.	Šeimena	Vlkv., D. Šeliai	Teka pro geležinkelio stotį
Vilkabalé	1		Juodupė I	Žal.	
Vilktnis	2	k.	Penta III	Snt., Pavilktniai	
Vilkupis I	1	k.	Siesartis	Lkš., Vilkupis	
Vilkupis II	1	k.	Penta I	Grš., Pentiškiai	
Vilkupis III	1		Šilupė II	Lkš., Akėčiai	
Vilkupis IV	1	k.	Šeimena	Žal., Vilkupiai	
Vilkupys	3b				Žr. Vilkupis IV
Vingelupis				Snt., Kiaulupiai	
Vingré		k.	Šešupė	Kad.	Plg. Vingrupis
Viñgrupis I	1	d.	Šeimena	Žal., Vilkupiai	
Viñgrupis II	1	d.	Milupė	Zvr., Pavingrupis	Taria ir Veñgrupis, Pavengrūpiai
Vinkšnupys	3a	k.	Nova	Jnk., Vinkšnupiai	
Viršuprūdė	1		Višakis	KzR., Kardokai	
Višakis	1	d.	Šešupė	VšR.	
Višakutis	(2)			Plv., Jurkšai	
Výžupis	1	k.	Šešupė	Klvr., Akmenynai	
Vóverupelis	1		Sasna	Ss., Barsukinė	Taria Overupelis: overė
Zalburgis	1		Nova	Grš., Mureikai	
Zanylà	2	k.	Širvinta I	Pjv., Klétkininkai	
Zebrýs	4		Šlavanta	Gdl., Skësbaliai	
Zoñč(ia)upelis	1		Jiesia	Igl., Zomčinė	
Žagarlinis	2			Brt., Daukšaičiai	
Žarstélė	2	d.	Jiesia	Šil.	Plg. Zorstrata Kad.
Žasiniukas	2		Ančiupis	Šil., Liepalotas	
Želsvélė	2	d.	Šešupė	Ldvn., Paželsviai	
Žýdgrabé	1		Šešupė	Kps.	
Žilupis	1		Rausvė I	Gž.	
Žiogas		d.	Bartupė	Kad.	
Žiogys	4			Vlkv., Kisiniškiai	

1	2	3	4	5	6
Žölupis	1		Lenkupys	Lkš., Akéčiai	
Žvīkinė	!	k.	Siesartis	Lkš., Žvīkiniai	
Žvīrblupis	i		Višakis	Jnk., Karališkė	
Žvižgždė	2	k.	Šešupė	Šn., Bebrininkai	
Žvirgždūkas	2	k.	Žvirgždė	Šn., Oželiai	

SANTRUMPOS

Alk.	— Alksnénai, Vilkaviškio raj. ³⁰
Alvt.	— Alvitas, Vilkaviškio.
AžB.	— Ažuolų Būda, Kazlų Rūdos.
Bg.	— K. Büga.
Bgt.	— Bagotoji, Kazlų Rūdos.
Br.	— Barzdai, Vilkaviškio.
Brt.	— Bartninkai, Vilkaviškio.
Bübl.	— Bübleliai, Šakių.
d.	— dešinys, dešinė.
Dkš.	— Daukšiai, Kapsuko.
dv.	— buv. dvaras.
ež.	— ežeras.
Gdl.	— Gudeliai, Prienų.
Gl.	— Gelgaudiškis, Šakių.
Graž.	— Gražiskiai, Vilkaviškio.
Grl.	— Garliava, Kauno.
Grš.	— Griškabūdis, Šakių.
Gs.	— Geistarai (Didvyžiai), Vilkaviškio.
Ig.	— Igliauka, Kapsuko.
Igl.	— Igliškéliai, Kapsuko.
Iš.	— Išlaužas, Prienų.
Jnk.	— Jankai, Kazlų Rūdos.
k.	— kairys, kairė.
Kad.	— Lietuvos TSR upių kadastras, 1 d., Vilnius, 1959.
Kbr.	— Kybartai, Vilkaviškio.
Kdl.	— Kiduliai, Šakių.
Klvr.	— Kalvarija.
km.	— kaimas.
Kps.	— Kapsukas (Marijampolė).
Krsn.	— Krosna.
Kt.	— Keturvalakiai, Vilkaviškio.
KzR.	— Kazlų Rūda.
Lbv.	— Liubavas, Kalvarijos.
Ldvn.	— Liudvinavas, Kapsuko.
Lkš.	— Lukšiai, Šakių.
Lzd.	— Lazdijai.
mš.	— miškas.
Nm.	— Kudirkos Naumiestis, Šakių.
Pjv.	— Pajevonys, Vilkaviškio.
Plk.	— Plokščiai, Šakių.
Plv.	— Pilviškiai, Vilkaviškio.
pvd.	— pavardė.

³⁰ Toliau sutrumpinimų sąraše ši santrumpa nerašoma.

Ras.	— Rasiai, Kalvarijos.
Rdm.	— Rudamina, Lazdijų.
rš.	— raštai.
Pns.	— Punskas (Lenkijos liaudies respublika).
Sdr.	— Sudargas, Šakių.
Skrd.	— Skriaudžiai, Kazlų Rūdos.
Slv.	— Slavikai, Šakių.
Smn.	— Simnas, Alytaus.
Snt.	— Sintautai, Šakių.
Ss.	— Sasnava, Kapsuko.
Šil.	— Šilavotas, Prienų.
Šk.	— Šakiai.
Šn.	— Šunskai, Kapsuko.
t.	— taria, tarmiškai.
Ut.	— Naujoji Utė, Prienų.
Vlkv.	— Vilkaviškis.
Vrb.	— Virbalis, Vilkaviškio.
VšR.	— Višakio Rūda, Kazlų Rūdos.
Všt.	— Vištytis, Vilkaviškio.
Vv.	— Veiveriai, Kazlų Rūdos.
Žal.	— Žalioji, Vilkaviškio
ŽD	— P. Skardžius, Lietuvių kalbos žodžių daryba, Vilnius, 1941.
Žvr.	— Žvirgždaičiai, Šakių.

ПРИТОКИ РЕК ШЕШУПЕ И ЕСЯ

И. СЕНКУС

Резюме

Статья состоит из двух частей: I. Обзора названий с точки зрения языковедения, II. Словарика названий рек и ручьев бассейнов Шешупе и Еся.

В первой части даётся систематический обзор важнейших с точки зрения языковедения названий рек и ручьев бассейнов Шешупе и Еся. Наиболее древние и интересные названия следующие: *Aista*, *Gazda*, *Jotija*, *Jūré*, *Keklys*, *Kirsna*, *Nova*, *Orija*, *Penta*, *Pilvė*, *Sasna*, *Siesartis*, *Sūduonia*, *Šeimena*, *Vilkauja* и другие. Например, корень *Siesartis* со-поставляется с древнеиндийским *sisarti* «он течёт, бежит», *Kirsna* — с древнепрусским словом *kirsnan* «черный».

Следует отметить, что корни и суффиксы названий рек бассейнов Шешупе и Еся, за исключением очень немногих, являются литовскими или балтийскими.

В словарике даётся более 400 названий рек, из числа которых около 350 с различными корнями.